

Milí čtenáři,

Nový rok vybízí k bilancování toho starého. Jaký tedy byl rok 2011 z pohledu Cally, nevládních organizací a ochrany životního prostředí? Při zpětném ohlédnutí na stránky Ďáblíka se nelze ubránit jisté dávce pesimismu. Byl to rok, který zahnal ochranu přírody do defenzívy. Státní správa zažila frontální útok odstartovaný dosazením nového ředitele a následnou čistkou na Správě NP Šumava a vrcholící „organizačními“ změnami na ministerstvu. Nevládní ochranáři si mohou dovolit (na rozdíl od státních úředníků) tyto změny otevřeně kritizovat, také jim ovšem nastávají těžší časy. Škrty se dotknou mimo jiné i grantů v oblasti ekovýchovy, ekoporadenství nebo praktické ochrany přírody.

Bohužel jsem si téměř jist, že nic podstatného by nezměnily ani předčasné volby. Zvláště když největší opoziční strana ustanovila stínovým ministrem tohoto resortu známého „experta“ přes národní parky Jiřího Zimolu. Volba mezi pány Chalupou a Zimolou je vskutku svízelná, neb jsou si podobní jako večerníčkoví kosí bratři Josef a Václav. Jeden za osmnáct a druhý bez dvou za dvacet. Šéfové reálného i stínového resortu se patrně dobře shodnou, že když úředníky postraší propouštěním a neziskovkám zruší granty, kritika jejich chaotické a nekompetentní politiky utichne. V tomto bodě se naštěstí podle mého názoru mylí.

„Tož demokracii bychom už měli, teď ještě nějaké ty demokraty,“ glosoval prezident Tomáš Garrigue Masaryk československou politiku. Ten provařený citát se mi vybavuje stále častěji. A to za sebou meziválečná republika neměla padesát let nesvobody, ale jen dosluhující mocnářství. Uplynulý rok si budeme pamatovat i proto, že na jeho konci odešel Masarykův následovník, humanista a demokrat Václav Havel. Jeho důraz na lidská práva a přemýšlení o naší krajině i společnosti mi budou chybět. Věřím, že nejen mně.

Přes všechno, co jsem dosud napsal, jsem přesvědčený, že žijeme v jednom z nejlepších období, která kdy české země zažily. Míra svobody, které se nám v posledních dvaceti letech dostalo, je naprosto nebývalá. A to je šance pro neziskovky, angažované občany i celou občanskou společnost. Není pravda, že nemůžeme nic dělat. Hlídejme si své stromy, své národní parky i celou krajinu. Nakupujme bezpečné hračky a poctivé potraviny. Pišme politikům, že chceme klidná centra měst určená lidem, ne autům. Nebojme se říkat nahlas, co si myslíme, i když nám budou lát do ekoteroristů, pomatených žabičkářů nebo i hůř. Kdo místo argumentů vrší nadávky a silná slova, obvykle argumenty postrádá.

Za Callu bych vám, čtenářům, rád popřál do nového roku, aby vyšel podle vašich představ. Též vám přeji, aby ulice našich měst byly klidné, tiché, bezpečné a plné zeleně. Aby naše náměstí nepřipomínala parkoviště. Aby plány naší energetické a dopravní soustavy nevypadaly jako dějepisná pojednání o časech normalizace. Aby se naše národní parky nestaly developerskými zónami. Aby se z krajiny neztrácela rozmanitost a nepřibývaly v ní migrační bariéry pro zvířecí i lidské poutníky. Aby v lesích přibýlo listnáčů a ve městech cyklostezek. Abyste si našli čas na výlety do přírody i za kulturou a historií. Aby vás bavila práce a měli jste dost času na svoje koníčky. Abyste mohli trávit co nejvíce času s rodinou a přáteli. Že se to všechno nikdy zcela nesplní, ještě neznámá, že vám to nemůžu popřát a že nemá cenu o to usilovat.

Přeji vám dobrý rok 2012.

Jiří Řehounek

V OBSAHU TAKÉ NAJDETE

Rok 2011 přepsal knihu rekordů	str. 2-3
Lýžařský areál na Hraničniku by zničil chráněnou přírodu	str. 3-4
Jed na hraboše	str. 5
Nové lokality ve hře o úložiště	str. 8-9
Za humny je drak	str. 10
Aleje	str. 12-14
Solární liga	str. 16-17

Rok 2011 přepsal knihu rekordů

Z ekologického pohledu byl rok 2011 bouřlivý s rekordní úrovní emisí skleníkových plynů, s táním arktického mořského ledu, které téměř vyrovnalo rekordní rok 2007 a s průměrnými teplotami, které byly jedenácté nejvyšší za celou dobu záznamů. Zmínit musíme bezkonkurenční extrémní horka a zimy v USA, sucho v Evropě a Africe a rekordní počty přírodních katastrof souvisejících s počasím. Navíc světová populace vloni dosáhla 7 miliard, byli jsme svědky druhé nejhorší jaderné katastrofy v historii, ale zaznamenali jsme také rekordní investice do obnovitelných zdrojů energie.

Čtyřicet jedna indikátorů používaných americkým Národním úřadem pro oceány a atmosféru (NOAA) pro měření teploty moří, země i vzduchu jasně ukázalo, že i v roce 2011 pokračovalo globální oteplování. Třináct nejteplejších roků bylo zaznamenáno v období posledních patnácti let. Rok 2011 byl navíc pozoruhodný, protože v něm působil přirozeně se vyskytující jev oceánského ochlazení "La

Niña", který by za normálních okolností teploty snížil. I přes stagnaci či ekonomickou recesi v mnoha průmyslových zemích, koncentrace CO₂ v atmosféře měřená na Mauna Loa na Havaji, v květnu dosáhla více než 394 ppm a je nyní o 39 % vyšší, než na začátku průmyslové éry. Blíží se tak okamžiku, o němž mnozí vědci říkají, že již bude téměř nemožné zastavit globální oteplování.

V září uvedla německá Univerzita Brémy na základě dat ze satelitu NASA, že arktický mořský led dosáhl rekordní minimum. O pár dní později americké Národní datové centrum pro sníh a led s použitím různých satelitních dat, oznámilo, že zalednění v roce 2011 byla nepatrně vyšší, takže bylo jen druhé nejnižší v historii. Christophe Kinnard z Centra pro pokročilá studia v suchých zónách v chilském La Serena v listopadu informoval, že trvání a mocnost poklesu mořského ledu: „Zdá se bezprecedentní za posledních 1450 roků. Všechno narůstá - povrchová teplota, teplota atmosféry, a zdá se také, že i teplota oceánu a arktický mořský led je tak rozrušován ze spodu i táním shora.“

Zatímco východní Evropa, Rusko, Pákistán a Blízký východ trpěly extrémními výkyvy počasí nejvíce v roce 2010, vloni to byla zase Severní Amerika. Kontinent zažil mohutné záplavy podél řek Mississippi a Missouri, rekordní požáry a ochromující sucha na jihu. Padlo 2 941 měsíčních rekordů pro extrémní teploty i chlad ve všech 50 státech USA. Náklady související s extrémní počasím stoupají ve spirále. USA zažilo čtrnáct samostatných katastrof, kdy každá stála přes 1 miliardu dolarů. Celkově se finanční ztráty odhadují na více než 50 miliard dolarů. „Rok 2011 v mnoha ohledech přepsal knihy rekordů. Od ochromujících sněhových bouří přes druhý nejsmrtelnější rok tornád, epické záplavy, sucha a vedra, po třetí nejrušnější období hurikánů v historii jsme byli svědky extrémních hodnot u téměř každé kategorie počasí,“ řekl mluvčí NOAA Christopher Vaccaro. Mnoho komentátorů popisuje uplynulý rok jako "rok tornád". V období od ledna do června během 43 velkých bouřek vzniklo téměř 1600 tornád ve střední, jižní a východní části Spojených států.

2011 ale byl také rokem, kdy bylo buď příliš mnoho, nebo příliš málo vody. Začalo to ničivými povodněmi v Austrálii, které zatopily oblast o velikosti Francie a Německa dohromady a nakonec tropická bouře Washi zabila téměř tisíc lidí a vytvořila tři sta tisíc bezdomovců na Filipínách. V Thajsku nejhorší záplavy za posledních 50 let vzaly 730 životů. Pokračující sucha v severní Číně, která začala v roce 2010, jsou nejhorší v zemi za posledních 60 let. Rozsáhlá sucha postihla jak nejbohatší, tak nejchudších společností. Nejhorší sucho za 60 let postihlo více než 10 milionů lidí a vedlo ke smrti tisíců lidí a milionů zvířat v Somálsku a Africkém rohu. Rovněž Texas byl těžce zasažen vedrem a suchem. Město Austin zaznamenalo 27 po sobě jdoucích dnů, kdy teplota překročila 37°C a 90 dní, kdy dosáhla této úrovně. Texaská lesní služba uvedla, že pokračující sucho zabilo 100-500 milionů stromů, což je číslo, které nezahrnuje lesy strávené požáry. Ty spálily více než 1,5 milionů hektarů státu. Minulý rok začal a skončil rekordními suchy a teplotami i v

Evropě. Průměrná teplota v severním Norsku byla v listopadu o 5.3°C nad normálem, Dunaj měl nejméně vody za posledních 60 let, a v Německu a především v severní Evropě byl nejsušší konec roku v historii (evidence začala v roce 1881).

2011 byl také mimořádný rok pro velká zemětřesení. V sedmi týdnech mezi 1. lednem a 21. únorem, se otřásly Argentina, Chile, Írán, Pákistán, Tádžikistán, Tonga, Barma, Šalamounovy ostrovy, Tonga, Sulawesi, Fidži a Nový Zéland. Ale zdaleka nejničivějším zemětřesením bylo to, které vedlo k smrtící tsunami v Japonsku 11. března. Ta zabila 15.500 lidí, způsobila zhroucení tří jaderných reaktorů ve Fukušimě, což vedlo k evakuaci a úprku 160 tisíc lidí z postižených oblastí. Zatímco jaderný průmysl za podpory některých západních komentátorů bagatelizoval důsledky havárie, úroveň radioaktivního cesia ukazuje na pobřeží jeho až 50 milionkrát vyšší hladinu oproti normálu. Do konce roku bylo ještě těžké přesně odhadnout míru devastace, hloubku roztavení

paliva a přesnou úroveň radiace.

Nyní dobré zprávy. V červenci oznámil UNEP, že investice do obnovitelných zdrojů energie vzrostla o 32 % v roce 2010 a dosáhla rekordních 211 miliard dolarů od roku 2004. Poprvé byly tyto investice vyšší v rozvíjejících se ekonomikách než ve vyspělých. Agentura Bloomberg předpokládá zdvojnásobení investic do obnovitelných zdrojů do osmi let. Špatnou zprávou je, že Mezinárodní agentura pro energii (IEA) říká, že ani to nebude stačit ke stabilizaci emisí a kontrole změny klimatu. Tento smysl pro realismus podtrhla výroční konference OSN o klimatu v jihoafrickém Durbanu v prosinci. Jednání vyřešila hlavní rozkol mezi velkými producenty emisí a ostatními dohodou mezi 194 státy, které se zavázaly usilovat o právně závaznou dohodu o snížení emisí v budoucnosti, takže v mezidobí budou platit jen dobrovolné závazky.

Ochránci přírody bojující na celém světě proti úbytku lesů přivítali družicová data z Brazílie ukazující, že odlesňování v amazonské oblasti se snížilo na nejnižší úroveň za 23 let. Nicméně nové zákony schválené v prosinci umožní, aby farmáři káceli více stromů v blízkosti řek a v horách, kde řeky pramení.

Tygrí na tom byli v roce 2011 lépe. Kambodža, Indie, Indonésie, Laos, Barma a Nepál pro ně chrání další 2 miliony hektarů půdy. Indie, kde žije polovina světové tygří populace, odhaduje zvýšení jejich počtu z 1 411 v roce 2007 na 1 706 dnes. Nicméně WWF oznámila, že pouze 18 až 22 sibiřských tygrů zůstalo v divočině v severovýchodní Číně. Neočekávaně došlo k výraznému nárůstu počtu goril v horách Virunga, které jsou sdíleny mezi Rwandou, Demokratickou republikou Kongo a Ugandou. Průzkum WWF počítá 480 jedinců, což představuje nárůst o sto od posledního sčítání v roce 2003.

John Vidal, editor The Guardian

Celý článek přeložil a zkrátil Edvard Sequens

Lyžařský areál na Hraničnicku by zničil chráněnou přírodu

Calla zaslala jihočeskému krajskému úřadu nesouhlasné vyjádření k plánům na stavbu lanovky a sjezdovky na šumavský Hraničnick v rámci hodnocení vlivů tohoto záměru na životní prostředí. Kromě vysoce kapacitní lanovky mezi Klárou a vrcholem Hraničnicku, která má přepravit 1540 až 2700 osob za hodinu, restaurace a rozhledny na vrcholu, je nově naplánována i sjezdovka s umělým zasněžováním. Hodnotitelé sami dospěli k závěrům o významných dopadech na chráněnou přírodu. Calla projektu vytýká zejména:

- Záměr je v rozporu se zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, neboť umisťovat takové stavby s velkým a významně negativním dopadem na přírodu je zakázáno. Mezi vrcholy Smrčina a Hraničnick se nachází jedna z nejvíce zachovalých oblastí na jihovýchodní Šumavě s vzácnými lesními ekosystémy. Masív Smrčiny pokrývá nejrozsáhlejší horský smíšený les na Šumavě, ve kterém zůstal zachován vyšší podíl buku a jedle oproti jiným částem Šumavy, kde jednoznačně převládá smrk. S ohledem na přírodní hodnoty bylo toto území zahrnuto do 1. a 2. zóny Národního parku Šumava.
- Projekt je v rozporu s evropským systémem ochrany Natura 2000. Ve všech variantách má významný negativní vliv na celistvost vyhlášené Ptačí oblasti Šumava a Evropsky významné lokality Šumava.

Zvláště kritické je ohrožení populace tetřeva hlušce v jádrovém území jeho výskytu nejen provozem lanovky se sjezdovkou, ale i souvisejícím pohybem návštěvníků. Prof. Bejček jako zpracovatel příslušné části hodnocení identifikoval i další závažná negativa na přírodní stanoviště i chráněné druhy.

- Záměr má negativní vliv na územní systém ekologické stability, dotčeno bude nadregionální biocentrum Smrčina i lokální biocentrum v nivě potoka Rasovky.
- V rozporu se zákonem nejsou vyhodnoceny kumulativní dopady projektu se souběžným rozšířením silnice Nová Pec – Bližší Lhota – Zadní Zvonková nebo s realizací výstavby v Nové Peci, kterou umožňuje schválený územní plán obce – 25 ha pro individuální bydlení a 10 ha pro občanské vybavení, rekreaci a sport.
- Protože lanovka bude dopravovat i horská kola či běžkaře a předpokládán je vznik i dalších outdoorových aktivit, negativní dopad bude na mnohem širší území a to prakticky na celý pravý břeh Lipna na jedné straně a Trojmezenskou horu na straně druhé. Tento vliv nelze efektivně regulovat, naopak požadavky na využití území pro rekreační aktivity budou narůstat a to s výrazně negativním vlivem na přírodu celé oblasti.

Podle výsledků průzkumu veřejného mínění společnosti STEM z roku 2008, který byl zaměřen na problematiku Šumavy, si 73 procent Jihočechů (to reprezentovalo 460 tisíc obyvatel regionu) myslí, že ochrana přírody v kraji má mít přednost před nejrůznějšími rozvojovými projekty.

Zatímco negativní vlivy záměru na životní prostředí jsou nesporné a zásadní, jsou úvahy o nastartování rozvoje šumavských obcí, pokud se jej podaří prosadit, jen čistě spekulativní. Přičemž, v době, kdy se ukáže realnost představ o ekonomickém pozdvižení oblasti, budou již dopady na přírodu rozsáhlého území na dlouhou dobu nezvratné.

Edvard Sequens

Extremisti na Ptačím potoce?

Naše ministerstvo vnitra má poněkud nekonzistentní představy o extremismu. Ve zprávě „Extremismus, Souhrnná situační zpráva, 3. čtvrtletí roku 2011“ byla původně v kapitole „Levicově – extremistická scéna“ tato pasáž: „Environmentálně zaměřená scéna se v červenci mobilizuje na tématu kácení stromů v Národním parku Šumava. Blokádu na Šumavě formálně zastřešuje Hnutí Duha, účastní se jí zejména osoby angažované v domácí pobočce Greenpeace a dalších environmentálních organizacích, zejména Děti země. Aktuální projevy nemají násilný rozměr a i přes razantní zárok PČR, riziko násilných, byť ojedinělých akcí je minimální z důvodu možné kompromitace blokády.“

Tak zapsal „kolektiv osob z odboru bezpečnostní politiky, který se tomuto tématu dlouhodobě věnuje.“ Osobně pevně doufám, že se neonacistům věnuje trochu víc do hloubky, protože představa oněch osob o blokáde je mlhavá jako šumavská rána. Kdyby si bezpečnostní experti občas přečetli noviny, věděli by, že Hnutí DUHA respektovalo soudní rozhodnutí a z organizování blokády se úplně stáhlo. Že Děti Země se píšou s velkým „Z“ a jejich členové se blokády téměř neúčastnili. A hlavně by věděli, že velká většina účastníků nijak organizovaná nebyla. Kdyby si prošli na webu ŠumavaPro profily účastníků blokády, nikdy by nemohli napsat, co napsali. Blokádníci byli studenti, učitelé, vědci, úředníci, podnikatelé, pracovníci neziskovek (zdaleka nejen „environmentálních“), najdete tu ale i elektrotechnika, opraváře nákladních aut, kuchaře, výtvarnici, lékařku, psycholožku, lesníka, zahradníka či faráře. Někteří se výslovně ohrazují proti

označení „ekologický aktivista“ a jsou mezi nimi i kováři pravičáci, kteří by nad zařazením pod levicově – extremistickou scénu nevěřicně kroutili hlavou.

Kolega Miroslav Patrik z Děti Země nelenil a dotázal se ministerstva vnitra, proč eviduje ochránce přírody jako extremisty v souvislosti s kácením na Šumavě. A přišla překvapivá odpověď, z níž plyne, že ministerstvo Hnutí DUHA, Děti Země a Greenpeace za extremisty nepovažuje, ačkoli o nich píše ve zprávě o extremismu. Ředitel odboru Martin Linhart v dopisu sděluje, že nařídil revizi textu zprávy. Odstavec o blokadě byl přesunut do nové kapitoly „Mimořádné události na environmentální scéně“ a přibyla k němu věta: „Subjekty zmíněné v tomto

odstavci nepovažuje Ministerstvo vnitra za extremistické.“

Takže vše se v dobré obrátilo? Ne tak docela. Pokud je zpráva o extremismu důležitá, pak minimálně tuto její pasáž zpracovatelé odflákli. Jak jim máme důvěřovat, že podobně „profesionálně“ se nevěnují také české ultrapravicí? Druhá možnost je, že zprávou se nikdo dál nezabývá, založí se do šanonu a tam na ni padá prach. Něco se tam pak holt napsat musí. To by ovšem znamenalo, že experti zpracovávají úplně zbytečné zprávy a jejich místa jsou zbytná. Navíc je téměř jisté, že zmínka o ochráncích přírody jako odrůdě levicových extremistů by v dokumentu zůstala, nebýt dotazu vzneseného Mirkem Patrikem. Takže – pomáhat a chránit? Jako na Ptačím potoce?

Jiří Řehounek

Jed na hraboše

V říjnu tohoto roku dostaly Lesy ČR zvláštní nápad. Jejich lesní správa Vyšší Brod podala na Správu NP a CHKO Šumava žádost o výjimku k používání rodenticidů v Chráněné krajinné oblasti Šumava v katastrálních územích Jasánky, Přední Výtoň, Pasečná a Černá v Pošumaví. Důvodem mají být škody, které údajně přemnožení hlodavci působí na vysázených lesních kulturách. Když mi na stole přistálo zahájení správního řízení, nevěděl jsem, zda sním či bdím. Používání biocidních látek kdekoli je samozřejmě zapotřebí velmi zvažovat. Tady se navíc jednalo o 1. zónu CHKO!

Přítom uvažovaný jed na hraboše, přípravek Storm Secure, byl skutečně třída. Podle výrobce je určen k hubení potkanů, krys a myší domácích (o hubení hrabošů v lesích ani slovo) a nástrahy nesmějí ohrozit „domácí a hospodářská zvířata, volně žijící zvěř a ptactvo.“ Účinná látka přípravku se jmenuje flocoumafen. Jedná se o derivát kumarinu, který snižuje srážlivost krve. Otrávená zvířata zahynou zhruba týden po pozření jedu na vnitřní krvácení. To vše uvnitř Ptačí oblasti Šumava, kde jsou předmětem ochrany mimo jiné i sýc rousný a kulíšek nejmenší, tedy predátoři drobných hlodavců.

Dalším problémem navržené metody boje samozřejmě je, že by se na Šumavě pochopitelně neaplikovala všude. Do míst, kde by jed hraboše vyhubil, by se okamžitě začali stahovat další jedinci z okolí. Pokud by navíc zrovna probíhala gradace, stala by se pro ty z okolí uprázdněná teritoria otrávených pravým požehnaním.

Řízení jsme okamžitě konzultovali s odborníky na zoologii a toxikologii a dozvěděli se další zajímavá fakta. Flocoumafen byl kvůli vysoké akutní toxicitě zařazen na černou listinu nebezpečných chemikálií, kterou sestavuje organizace Pesticide Action Network. A na gradaci drobných hlodavců (hraboše polního a mokřadního, norníka rudého) v horských oblastech to zatím nevypadá. Navíc není jisté, zda proklamované škody nezpůsobil hryzec vodní, na kterého by „jedové staničky“ z flocoumafenem neúčinkovaly.

Správa NP a CHKO Šumava naštěstí ve správním řízení výjimku pro použití rodenticidů nepovolila. Ve svém rozhodnutí se ztotožnila se stanovisky Cally a dalších občanských sdružení o toxicitě rodenticidu a jejím vlivu na živočichy včetně chráněných druhů. Už jen samotný fakt, že někoho napadne utrácet spoustu peněz za instalaci „jedových staniček“ uvnitř 1. zóny CHKO, ptačí oblasti a evropsky významné lokality, ale stojí za pozornost. Silvestra ani Apríla snad ještě nebylo.

Jiří Řehounek

Zveřejňujeme další citace, které se utkají v soutěži Děti Země o Zelenou perlu 2011. Sice bychom ještě dlouho mohli vybírat z perel, které ustavičně trousí Jan Stráský, momentálně v křesle ředitele Národního parku Šumava, ale dnes se podíváme na jiného baviče. Vaše vlastní návrhy čekáme na adrese calla@calla.cz.

"Zřizovat národní park ve střední Evropě je úplná blbost. Příroda tu přece není původní, lesy vytvořili lidé, naši předci."

Jan Mičánek, majitel lesnické firmy Less Forest, v článku Kůrovec ničí nervy byznysu, Ekonom, 9. 6. 2011

Splňte sliby, připravte moderní energetickou koncepci

Ekologické organizace Zelený kruh, Ekologický právní servis, Greenpeace, Hnutí DUHA, Kořeny, Calla, CDE a CEE Bankwatch Network v otevřeném dopise vyzvali předsedy stran vládní koalice, aby splnili svůj závazek legislativně zajistit územní limity těžby uhlí, odmítli špatný Kocourkův návrh energetické koncepce a připravili její moderní podobu. Vítají jasné vyjádření premiéra Nečase, že jeho vláda neschválí žádný dokument, který by předpokládal prolomení územních limitů.

Vážení pánové

RNDr. Petr Nečas, předseda ODS

Karel Schwarzenberg, předseda TOP 09

Mgr. Radek John, předseda VV

v Praze, 15. prosince 2011

Vážení pánové,

Vaše koaliční vláda stojí před jedním ze svých nejvýznamnějších a nejvážnějších rozhodnutí. Možná již v příštím roce bude schvalovat návrh Státní energetické koncepce, který určí směr rozvoje české energetiky a do značné míry celého hospodářství na půl století dopředu. Příprava tohoto materiálu na Ministerstvu průmyslu a obchodu (MPO) probíhá velmi nestandardně. Nevalnou „kvalitu“ dosud připravených návrhů kritizuje odborná energetická veřejnost i ekologické organizace. Vyzýváme vás - jako předsedy politických stran, které tvoří vládní koalici – abyste se osobně zasadili o principiální změnu v přípravě tohoto pro naši zemi klíčového dokumentu.

Vítáme, že pan premiér minulý týden veřejně potvrdil, že vláda „...nepředloží žádný dokument, který by předpokládal prolomení územních limitů“ (MF DNES, 6. 12. 2011). V Koaliční smlouvě i v Programovém prohlášení vlády se zavazujete, že zachováte limity těžby hnědého uhlí a budete usilovat o jejich legislativní zajištění. Tento závazek si ale věcně příslušné MPO dosud vykládalo mylně. Ještě nedávno Martin Kuba tvrdil, že termín, který dostal na legislativní zajištění územních limitů, se prý naopak vztahuje na jejich zrušení: „...koalice se zavázala do roku 2015 neprolamovat, [...] po roce 2015 je velmi reálným modelem otevřít opravdu seriózní diskusi o tom, jestli ty těžební limity prolomit...“ (Radiožurnál, 18.11.). Zřejmě kvůli tomuto omylu MPO stále upřednostňuje variantu A2 koncepce, která navzdory vládnímu závazku počítá s uhlím za územními limity.

Návrh MPO navíc plánuje rozšiřování těžby uranu včetně devastujícího chemického loužení, těžbu černého uhlí v Beskydech či ekonomicky nerealistickou výstavbu jaderných reaktorů v nových lokalitách, která by dramaticky prohloubila závislost České republiky na dovozu jaderného paliva. Naopak opomíjí energetický potenciál úspor energie a domácích obnovitelných zdrojů identifikovaný např. Pačesovou komisí. V případě realizace by současný návrh koncepce vážně poškodil konkurenceschopnost našeho hospodářství i kvalitu života obyvatel České republiky.

Přípravu Státní energetické koncepce provázejí také vážná formální pochybení. MPO již třikrát vypsalo nestandardní výběrové řízení na přípravné práce s podmínkami nastavenými pro předem vybraného zájemce. V minulých dvou případech se proto dostalo do hledáčku Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a kontrolních orgánů Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost. Totéž mu hrozí i nyní.

Jsme si vědomi toho, že vláda nemůže energetickou koncepci schválit bez zákonného posouzení jejich

dopadů na životní prostředí, které bude trvat řadu měsíců. Zdá se tedy, že na úpravu jejího návrhu je ještě čas. Domníváme se ale, že i pouhé „vzetí na vědomí“ tak špatného a netransparentně připraveného návrhu a následná veřejná debata o něm, silně poškodí důvěryhodnost vaší vlády. Žádáme vás proto, abyste ostudný návrh energetické koncepce odmítli a zadali novému ministrovi průmyslu a obchodu úkol urychleně vypracovat takové varianty energetické koncepce, které budou plně respektovat platné koaliční a vládní závazky. Ale budou také ekonomicky realistické, využijí většinu potenciálu energetické efektivity a domácích obnovitelných zdrojů, sníží naši dovozní závislost a zajistí dostatek energie v příštích dekádách.

České nevládní organizace již před rokem připravily vlastní podrobně propočítaný návrh energetické koncepce pod názvem „Chytrá energie“ (www.chytraenergie.info). MPO jej má k dispozici, mezi posuzované varianty jej však zahrnout odmítlo. Nevyužilo ani podkladů připravených Pačesovou komisí a dalších podnětů z řad odborné veřejnosti. Věříme, že dokážete dosavadní nestandardní přístup MPO změnit a ve vašem zodpovědném úkolu vám nabízejeme pomoc.

S úctou,

Jan Šrytr, Ekologický právní servis

Michal Komárek, programový ředitel Greenpeace ČR

Vojtěch Kotecký, programový ředitel Hnutí DUHA

Tereza Otcovská, členka výboru o. s. Kořeny Litvínov

Edvard Sequens, Calla – Sdružení pro záchranu prostředí

Klára Sutlovičová, Centrum pro dopravu a energetiku

Ondřej Pašek, národní koordinátor CEE Bankwatch Network

Daniel Vondrouš, politický poradce, asociace ekologických organizací Zelený kruh,

Fukušimská katastrofa zdaleka nekončí

V polovině prosince oznámil japonský premiér Jošihiko Noda na tiskové konferenci, že reaktory v havarované jaderné elektrárně Fukušima Daiči se podařilo dostat do stavu studeného odstavení. Optimismus světových médií, která psala, že reaktory jsou nyní stabilní, ovšem rozhodně není na místě. Japonský předseda vlády neoznámil žádný průlom v likvidaci zničených reaktorů, spíše si pohrál se slovy.

Pojem studené odstavení (anglicky „cold shutdown“) označuje stav, kdy teplota v reaktoru klesne pod 95 stupňů Celsia. Háček je ovšem v tom, že označení se používá pro provozované reaktory. V případě tří reaktorů ve Fukušimě došlo k roztavení aktivní zóny.

Podle původních údajů se měla roztavit jen polovina aktivní zóny, ale situace je mnohem vážnější. Jak ukázaly nejnovější simulace japonského provozovatele havarovaných reaktorů firmy TEPCO, v prvním bloku se roztavily všechny palivové tyče, tavenina propálila vnitřní vrstvu reaktoru a roztavené jaderné palivo proniklo mnohem hlouběji do betonového dna, než se dosud předpokládalo. Podle vědců se zastavilo pouhých 37 cm od vnějšího ochranného pláště. Ten je přitom poslední bariérou, která odděluje obsah reaktoru od okolního světa. K roztavení paliva došlo i v druhém a třetím reaktoru, ale do betonového dna se mělo dostat jen přibližně 60 % obsahu aktivní zóny. V současné době není možné určit, v jakém stavu se roztavené palivo v reaktorech nachází ani jakou má teplotu.

Ani nejsou k dispozici technologie, kterými by bylo možné směs trosků a taveniny rozebrat a bezpečně uložit. Očekávání japonské vlády, že vybrání paliva bude trvat 25 let a celé rozebrání trosků 40 let se tak může ukázat jako nemístně optimistické.

Profesor Murray Jennex, jaderný expert z univerzity v San Diegu, komentoval výrok japonského premiéra následovně: „Ve Spojených státech se v případech, kdy je jaderná elektrárna ve stavu studeného odstavení, otevírají reaktorové haly a může jimi volně proudit okolní vzduch.“ Tomu se ve Fukušimě stále pokoušejí zabránit. Rovněž zprávy o brzkém návratu obyvatel evakuovaných z dvacetikilometrové zóny kolem elektrárny jsou předčasné. I ve městě Fukušima, které leží mimo zónu, zbývá ještě dekontaminovat tisíce domů.

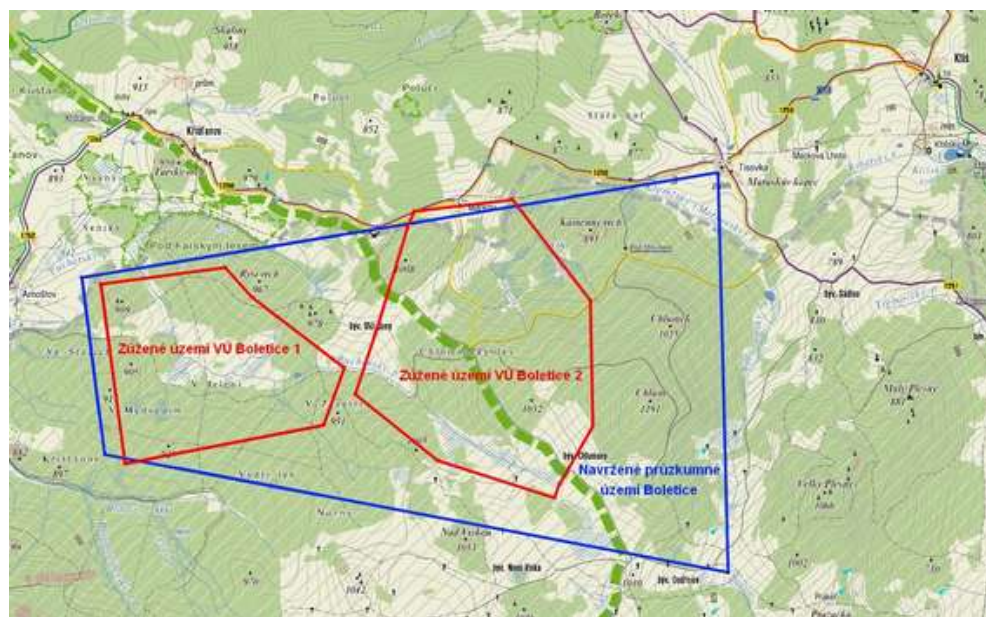
Karel Polanecký a Edvard Sequens

Nové lokality ve hře o úložiště

Vedle šesti lokalit, na nichž Správa úložišť radioaktivních odpadů narazila povětšinou na zásadní nesouhlas se svými aktivitami při hledání hlubinného úložiště, přibýly některé další. Z vojenských újezdů pokračuje zkoumání už jen v jihočeských Boleticích, ale nově byla k lokalitám přiřazena Kraví hora na Českomoravské vysočině. Trochu vám je přiblížíme.

Koncem roku 2008 zahájila Správa na popud tehdejšího premiéra Topolánka ověřování území vojenských újezdů. Výsledky ukázaly, že potřebné podmínky by mohly být splněny pouze ve vojenských újezdech Boletice a Hradiště. Nicméně další výzkumné geologické práce na ověřování vhodnosti se zaměřují na Boletice. V rámci geologického výzkumu byla provedena analýza leteckých a družicových snímků, letecké geofyziky, hydrogeologické analýzy, aktualizovány byly střety zájmů, byla uskutečněna terénní rekognoskace a geofyzikální i hydrogeologická měření a rovněž upřesněna oblast horninového masivu potenciálně vhodného pro umístění podzemní části úložiště. Území bylo také posouzeno z hlediska napojení na povrchový areál.

Výsledkem je zjištění, že z geologického pohledu představují horniny v severní části Vojenského výcvikového prostoru Boletice prostředí, které je účelné dále zkoumat jako možné vhodné prostředí pro umístění hlubinného úložiště vyhořelého jaderného paliva a vysoce radioaktivních odpadů. Geologická stavba zkoumané lokality je značně odlišná od ostatních lokalit, které

jsou v současné době pro umístění hlubinného úložiště uvažované. Jedná se o negranitovou lokalitu. Namísto žuly je podloží tvořeno granulity, což jsou metamorfované horniny. Tento fakt si vyžádá specifický přístup i metody geologicko-průzkumných prací.

Protože územím boletického prostoru se táhne hluboký lhenický zlom, byly opuštěny úvahy o stavbě povrchového areálu v jeho jižní části v okolí Polné a Hodňova, neboť spojovací štola by musela protnout zmíněný zlom. Nyní tedy bude prověřováno území na severu v okolí obcí Křišťanov a Ktiš z hlediska umístění povrchové části úložiště. Nejenže se tak území dostává do těsného sousedství s katastry obcí, ale částečně leží i na nich. Navíc vzhledem ke snaze armády předat sídla ležící uvnitř vojenských prostorů i s jejich obyvateli pod správu sousedících obcí, bude jejich dotčení průzkumy pro úložiště větší. V každém případě nelze zájmy sousedících obcí pominout při rozhodování o stanovení průzkumných území naprosto stejně jako v ostatních lokalitách.

Jak zmínil RNDr. Slovák ze SÚRAO na besedě 23. listopadu v Ktiši, teprve v říjnu 2012 má být dokončena studie proveditelnosti pro lokalitu Boletice a do konce roku 2012 bude podle jejích výsledků rozhodnuto, zda bude lokalita zařazena „naostro“ mezi ty dnešní.

Poněkud překvapivě byla v říjnu 2011 mezi dále sledované lokality zařazena Kraví hora situovaná mezi obcemi Strítěž – Moravecké Pavlovice, Olší a Věžná vedle uranových dolů v Rožné. Byly zde provedeny potřebné geologické rešerše a rovněž byla zpracována úvodní studie pro stavbu hlubinného úložiště. Jedná se o analýzu prostorového umístění a rozmístění nutných hornických prací a obslužných areálů hlubinného úložiště v lokalitě Kraví hora tak, aby provozně a technicky navazovaly na stavbu plánovaného Centrálního skladu vyhořelého jaderného paliva na lokalitě Skalka. S ním má být úložiště propojeno podzemním tunelem. Neznamená to ale, že by na povrchu nevznikl areál úložiště – má sloužit pro stavbu a následné zajištění provozu.

Překvapení má v případě Kraví hory několik důvodů. Zkoumání této lokality se nikdy neobjevilo ve vládou schváleném plánu činnosti Správy úložišť. Ale zejména byly vždy i ze strany SÚRAO podobné lokality v poddolovaných územích vylučovány z hlediska možného narušení horninového prostředí. V Rožně se nyní navíc dolují prostory pro podzemní zásobník zemního plynu. Jak vyplývá ze studie „Geologické výzkumné práce v části VÚ Boletice k vymezení potenciálně vhodného území pro umístění hlubinného úložiště“, provedené firmou Aquatest, podařilo se vytipovat granulitovou oblast, která by neměla být dotčena těžbou, ale je díky ohraničení tektonickými poruchami relativně malá. Rozhodně neumožní rozšířit úložiště pro odpad z dalších reaktorů, které by mohly vzniknout v Temelíně. V každém případě studie závěrem konstatuje, že „lokality Kraví hora má dosud ze všech zkoumaných lokalit nejméně vhodné parametry“ a uzavírá, že ji „nelze doporučit pro další práce“. Důvod, proč došlo následně k veřejně prezentovanému zařazení mezi lokality, je nejspíše ochota starostů této uranové oblasti projekt přijmout.

Zajímavá je i otázka projektu Centrálního skladu vyhořelého jaderného paliva Skalka, s nímž má být úložiště propojeno. Sklad neexistuje, je zde jen průzkumná štola a ČEZ, který stavbu za podivných okolností jen těsně před vypršením platnosti povolení zahájil budováním požární nádrže na vodu. Zato existuje vládní usnesení z roku 1997, kterým bylo rozhodnuto nebudovat centrální sklad na Skalce, nýbrž samostatné mezisklady v areálu elektráren (v Dukovanech stojí již dva a nově v provozu je i sklad v Temelíně).

Ať již je Kraví hora mezi lokalitami nebo se její přidání zvažuje jako u Boletic, nabízíme veřejnosti z dotčených obcí i jejich starostům stejně jako u stávajících lokalit pomoc v získávání na státu nezávislých informací i rady, jak postupovat při hájení svých zájmů. O dalším vývoji situace vás budeme informovat.

Edvard Sequens

PRÁVĚ VYŠLO

Jaderný odpad? Děkujeme, nechceme

Konec roku přinesl i nové vydání zpravodaje "Jaderný odpad? Děkujeme, nechceme!", který především pro obyvatele lokalit vytipovaných pro hlubinné úložiště vydává Calla a Hnutí DUHA. Jde rovnou o dvojčíslo. Co najdou čtenáři na jeho šestnácti stránkách? Věnujeme se „výsledkům“ práce pracovní skupiny pro dialog o úložišti, která již existuje více, než rok. Podíváme se na nové lokality ve výběru SÚRAO a jinak se tentokrát budeme držet za našimi hranicemi. Tragické události v japonské Fukušimě si zaslouží náležitý prostor, mimochodem svoji nebezpečnou sílu tu ukázalo i vyhořelé jaderné palivo.

Švédské hlubinné úložiště je sice dáváno za vzor, ale dovolili jsme si přinést i pohled na druhou stranu této mince. Těch mincí tedy Švédí budou muset na jaderném účtu nastřádat třikrát více, než doposud plánovali. Je zvláštní, že to české úložiště má být desetkrát levnější. A co se může stát i v jinak přepečlivém Německu, to nám v jiném článku ukazuje kardinální průšvih s úložištěm v Asse.

Toto i starší čísla zpravodaje najdete na stránkách

<http://www.calla.cz/jadernyodpad>.

Edvard Sequens

Ekologická obnova vychází anglicky

Péčí pracovní skupiny Ekologie obnovy při katedře botaniky PřF JU vychází publikace "Near-natural restoration vs. technical reclamation of mining sites in the Czech republic" editorů Kláry Řehounkové, Jiřího Řehounka a Karla Pracha. Jedná se o překlad podstatné části sborníku "Ekologická obnova území narušených těžbou nerostných surovin a průmyslovými deponiemi", kterou vydala Calla v roce 2010. Publikace je doplněna také kapitolou o německých zkušenostech s ekologickou obnovou. Pro vážné zájemce je k dispozici v kanceláři Cally nebo ke stažení na našem webu.

Jiří Řehounek

Za humny je drak

V roce 1912 muselo na sundském ostrově Komodo nouzově přistát malé letadlo pilotované Nizozemcem van Deykem. Pilot na ostrůvku nedobrovolně strávil několik měsíců, než ho zachránili rybáři. Po svém návratu na Jávu vyprávěl o velkých dracích, které prý na Komodu viděl. Jenomže mu nikdo ty povídačky nevěřil. Zprávy o dracích z Komoda, kteří jsou několik metrů dlouzí a z úst jim šlehají plameny, se totiž objevovaly i předtím. Vyprávěli je místní domorodci, kteří však nebyli považováni za hodnověrný zdroj, takže nikoho nenapadlo ty povídačky prověřovat.

Nešťastnému pilotovi však nakonec uvěřil alespoň ředitel muzea v Bogoru Peter Ouwens. Na jeho žádost letěl jeho známý, důstojník nizozemské koloniální armády, na ostrov Komodo a draky na něm opravdu našel. A aby mu ostatní po návratu uvěřili, dva draky zastřelil a jejich kůže vzal s sebou. Dva roky po

památném nouzovém přistání přibyl do živočišného systému nově popsany druh plaza – největší žijící ještěř varan komodský. Jen to plivání ohně se nepotvrdilo. Možná ho vzdáleně připomíná rozeklaný varaní jazyk, který ještěř neustále vystrkuje z tlamy.

Pro draky ovšem jejich oficiální objevení nic pěkného nevěstilo. Kromě vědeckých výprav, jejichž nadšení zpočátku přibrzdila 1. světová válka, se začali na Komodo a okolní ostrovy vydávat lovci a dobrodruzi, kteří toužili osobně sprovodit ze světa komodského draka. Dnes jsou varani jako součást indonéského národního dědictví chráněni a na Komodu pro ně vznikl národní park. Stali se místní turistickou atrakcí. Pořád mi ale hlodá v hlavě, jestli by jim nebylo lépe, kdyby pana van Deyka odkázali i s jeho povídkami do místního ústavu pro choromyslné. A draci by dál plivali oheň jen ve vyprávěnkách pro indonéské předškoláky.

Jiří Řehounek

Řidiči pozor, německá města omezují vjezd čoudícím autům!

Téměř čtyři desítky německých měst od nového roku zavedly nebo zpřísnily pravidla nízkoemisních zón, která omezují vjezd automobilům s nejhoršími emisemi. Bylo vyhlášeno 6 nových nízkoemisních zón a zpřísněna pravidla pro vjezd do 19 už existujících zón včetně významných center jako jsou Stuttgart, Frankfurt nad Mohanem, Karlsruhe nebo Mannheim. Naprostou novinkou je pak zřízení regionální nízkoemisní zóny Porúří, která zahrnuje území 14 měst mezi Dortmundem a Duisburgem a zahrnuje plochu okolo 850 km².

„Německo řeší problém znečištění ovzduší prachem, a proto v oblastech s intenzivní automobilovou dopravou postupně od roku 2008 zavádí nízkoemisní zóny. Inspirací byly zkušenosti s podobnými zónami zřízenými v 90. letech ve švédském Göteborgu nebo Stockholmu. Tam se zóny osvědčily jako efektivní opatření, které snížilo emise velmi nebezpečných jemných prachových částic až o 40 %. Dobré zkušenosti se snižováním emisí jemného prachu zavedením zóny má také Berlín. Znečištění jemným prachem je věnována velká pozornost, neboť v současnosti představuje z hlediska životního prostředí

největší zdravotní riziko jak v Evropě, tak v Česku. Krátkodobé vdechování prachu zvyšuje počet zánětlivých onemocnění plic, působí negativně na srdečně-cévní systém, vede ke zvýšení počtu hospitalizací a k vyšší úmrtnosti. Dlouhodobé působení prachu zhoršuje plicní funkce u dětí i dospělých, zvyšuje počet chronických obstrukčních onemocnění plic a snižuje délku dožití," uvedl MUDr. Miroslav Šuta z Centra pro životní prostředí a zdraví.

Nízkoemisní zóny kromě Německa fungují také v Dánsku, Švédsku, Holandsku nebo Velké Británii. Zavedení nízkoemisních zón připravuje Francie nebo Rakousko a diskutuje se o nich i v řadě dalších zemí. V České republice bylo umožněno městům vyhlásit nízkoemisní zóny formou novely zákona o ovzduší, která nabyla platnosti 19. října 2011. Ve svém plánu zlepšování kvality ovzduší se zavedením zóny počítá například Praha.

Tiskovou zprávu Centra pro životní prostředí a zdraví upravil Jiří Řehounek

Rozšíření drůbežárny v Radomyšli se bude posuzovat

Krajský úřad Jihočeského kraje rozhodl o tom, že záměr rozšíření velkochovu nosnic v Radomyšli nedaleko Strakonice o 53.000 zvířat bude muset být podroben procesu posuzování vlivů na životní prostředí. Díky tomu bude zpracována podrobná dokumentace, kde budou porovnány různé varianty řešení chovu a také vyhodnoceny některé aspekty vlivu drůbežárny na životní prostředí, např. odpadové hospodářství, doprava nebo způsob likvidace trusu. K záměru se může více vyjadřovat veřejnost.

„Vítáme rozhodnutí úřadu, neboť záměr investora zrušit volný chov na podestýlce a všechny slepice přestěhovat do klecí je přinejmenším z hlediska ochrany zvířat značně kontroverzní,“ komentuje rozhodnutí Martin Hyt'ha z Děti Země. Ty záměr od začátku ostře kritizují: „Klečové chovy uspokojují

jenom ekonomické zájmy velkodrůbežářů, ale nikoliv životní potřeby zvířat,“ dodává Hyt'ha.

Tisková zpráva Děti Země

Ekomapa poradí jak se na jižní Moravě pohybovat ekologicky a zdravě

Ekologický institut Veronica spustil v polovině prosince 2011 jedinečnou internetovou aplikaci Ekomapa Jihomoravského kraje. Jde o jedinečnou praktickou navigaci pro všechny, kdo se chtějí seznámit se službami, možnostmi, ale i krásami jižní Moravy, které úzce souvisí s přírodou, zdravým životním stylem a ochranou životního prostředí. Přehledně uspořádaná a průběžně aktualizovaná data na ní vystavená jsou skvělým informačním zdrojem pro širokou veřejnost. Lidé z jednotlivých regionů Jihomoravského kraje mohou informace volně využívat a také mapu dále doplňovat. Ekomapa je bezplatně přístupná on-line na webové adrese www.veronica.cz/ekomapa. Ekomapa obsahuje téměř 1500 tipů na místa a služby pro ekologicky příznivý život. Bude vám užitečnou pomocnicí, ať už hledáte nejbližší cykloservis, farmářský trh, sběrné středisko odpadu, studánku, útulek pro zvířata, památný strom, chráněné území, nebo třeba vyhlídku či ekologickou poradnu. V Ekomapě lze vyhledávat dle různých kategorií včetně adresy bydliště.

EKOMAPA

Z tiskové zprávy Ekologického institutu Veronica vybrala Romana Panská

Ministerstvo životního prostředí nechává již dva roky volnost kácení

Vinou otálení Ministerstva životního prostředí již dva roky chybí vyhláška, která by zamezila nekontrolovanému úbytku zeleně ve městech i volné krajině. Nyní totiž lze bez povolení pokácet všechny stromy, které ve výši 130 cm nad zemí mají menší obvod než 80 cm. Tohoto obvodu některé pomalu rostoucí dřeviny dosáhnou až kolem padesáti let věku. Jiné, například ovocné dřeviny do takové tloušťky nedorostou vůbec. Během nadcházejícího zimního období může být zbytečně pokáceno velké množství zdravých stromů. Za většinu z nich ani nebudou zasazeny stromy nové, protože náhradní výsadby lze uložit právě při povolování kácení.

„Ministerstvo životního prostředí přislíbilo, že ke zpřísnění parametrů kácení dřevin, tedy zmenšení obvodu dřevin, u nichž je potřeba povolení, dojde alespoň do tohoto léta. Poslední zpráva o přijetí vyhlášky však hovoří o nejbližším termínu jako březnu příštího roku,“ řekl Jakub Esterka z Arniky k táhnoucímu se procesu. Ministr životního prostředí Tomáš Chalupa sice několikrát deklaroval zájem o ochranu zeleně, nicméně ani za jeho působení zatím ministerstvo vyhlášku nevydalo ani k připomínkování. „Současný stav se ukazuje jako neúnosný, proto se stromy měly již dávno dočkat lepší právní ochrany“, řekl Jakub Esterka. V roce 2009 došlo se změnou zákona o ochraně přírody a krajiny k odejmutí povinnosti právnických osob žádat o povolení ke kácení bez výjimky. „To mělo být kompenzováno zpřísněním parametrů kácení v novele vyhlášky 395/114 Sb.“ vysvětlil Esterka. Povolení ke kácení by tak mělo být nutné u dřevin nad 40 cm v obvodu místo současných 80 cm.

Zatím ze zeleně mizí z center měst a ustupuje i ve volné krajině. Tato legislativní situace také usnadnila živelnou zástavbu příměstské krajiny i zelených ploch ve městech a obcích stejně jako bezdůvodné kácení zeleně. Navíc bez povolení kácení nelze nařídit ani náhradní výsadbu zeleně za pokácené dřeviny. Přitom se může jednat o stromy, které po několik desítek let plně poskytují své služby. Vzrostlý strom denně vyrobí zhruba 1000 litrů kyslíku a za svůj život spotřebuje 24 milionů m³ oxidu uhličitého. Stromy navíc zachytí velké množství prachových částic, se kterými se do lidského organismu dostávají i látky způsobující rakovinu. Výrazné kácení tak zhoršuje životní prostředí.

Tisková zpráva Arniky

Olomoucký kraj má kompletní databázi významných alejí

Unikátní databáze alejí pro obce a státní správu vznikla v Olomouckém kraji. Starostům, úředníkům

i silničářům pomůže plánovat péči o cenná stromořadí a evidovat pěstební zásahy, které už proběhly. Databáze obsahuje fotodokumentaci, informace o způsobu výsadby, vlastních pozemků, zdravotním stavu stromů, jejich počtu a velikosti a další potřebné údaje o téměř stovce stromořadí čítající dohromady víc než 70 kilometrů. Vývoje databáze se účastnili pracovníci Krajského úřadu Olomouckého kraje, Agentury ochrany přírody a krajiny, České inspekce životního prostředí a krajské silniční správy. Tvůrci si od ní slibují koncepční přístup k alejím, zejména zastavení kácení zdravých

stromů, zavedení pravidelné odborné péče a také zahájení obnovy stromořadí a výsadby nových alejí. Sdružení Arnika ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci nyní nabízí podobnou inventarizaci alejí dalším krajům. Díky možnosti zapojení studentů i laické veřejnosti lze minimalizovat náklady.

„Olomoucký kraj je prvním, který získal podrobnou databázi alejí. Podle zkušeností ze sousedního Německa je systematické mapování prvním krokem k ochraně stromořadí a jejich udržení v krajině. Věříme, že minimální náklady kraje přesvědčí, aby k mapování alejí přistoupily,“ vysvětluje Martin Skalský ze sdružení Arnika. „Celkový přehled o alejích jednak umožní plánování péče o jednotlivé stromy a nové

výsadby a současně nabízí podklady pro vyhlášení aleje významným krajinným prvkem či její z památní. V době, kdy zákon obecně chrání zejména jednotlivé stromy, získají obce také důležitý argument proti případnému zásahu do krajinného rázu,“ podotkl vedoucí kampaně „Zachraňme stromy“ Jakub Esterka z Arniky. Databáze navazuje na tištěnou mapu alejí, kterou vydalo sdružení Arnika ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci vloni. Mapa byla určena převážně turistům a obyvatelům kraje. Obsáhlejší internetová databáze umožní například obcím či úřadům plánovat nové turistické trasy.

Celkem databáze zaznamenává 94 stromořadí v celkové délce 74 023 metrů. Nejdelší aleje jsou na Prostějovsku a jedná se o aleje ovocných stromů: například jabloňová alej mezi Vícovem a Plumlovem měří více než 3 km. Největší alej čítá 486 stromů, nejmenší 10 stromů. K nejzajímavějším alejím patří alej nářků v Jeseníku, alej u hradu Helfštýn nebo v Náměšti na Hané, stromořadí u zámku v Přestavlkách aj. Nejvíce nových alejí přibýlo na Jeseníku.

Metodiku mapování alejí vyvinula Univerzita Palackého v Olomouci spolu s Výzkumným ústavem krajiny a okrasného zahradnictví Silva-Taroucy v Průhonicích. „Řada našich odborníků se alejemi a stromořadími v krajině i u pozemních komunikací zabývá již dlouhou dobu v rámci výzkumných úkolů. V poslední době se toto téma opět dostává do popředí zájmu veřejnosti a je zapotřebí se mu věnovat nejen z hlediska technologického, ale především s ohledem a ve spolupráci s místními komunitami a zájmovými sdruženími,“ uvedl Jan Hendrych z výzkumného ústavu.

Samotné mapování prováděla skupina tří desítek studentů během roku 2010. Celá databáze je zpracována pomocí volně šiřitelného softwaru a úřady, které dnes dostaly databázi do užívání, tak nemusejí za její provoz nic platit. „Jednotliví starostové a pracovníci úřadů se mohou v systému zaregistrovat a k jednotlivým alejím postupně doplňovat další informace. Široká veřejnost má přístup pouze k prohlížení údajů,“ vysvětluje funkce databáze RNDr. Aleš Létal z Univerzity Palackého.

„Jeden z mých nejranějších zážitků z dětství se vztahuje k procházce s tátou po krásné lipové aleji vedoucí od zámeckého parku ve Štáblovicích u Opavy k místnímu lesu. Můj otec tehdy pracoval u sadovnické sekce správy silnic. Ovocné stromy podél cest v našem regionu byly sázeny ještě koncem osmdesátých let minulého století. Dodnes dokážu vyjmenovat druhy a odrůdy ovoce, které se v dnes již zanedbaných torzech stromořadí vyskytují. Až později jsem se dozvěděl, že tyto aleje mají svůj prapůvod v tereziánských dobách, kdy osvícená panovnice poručila kolem cest vysazovat ovocné stromy, aby poutníci měli možnost bezplatného lahodného osvěžení,“ říká Dalibor Horák, starosta Uničova, který je jedním z budoucích uživatelů databáze.

Arnika s Univerzitou Palackého nyní nabízí zpracování podobné inventarizace alejí dalším krajům. Metodika umožňuje zapojit studenty i laickou veřejnost a minimalizovat tak náklady. Kvůli rozsahu práce a využití moderních metod je tento způsob mapování nejvýhodnější pro větší územní celky. Výsledná databáze zachycuje aktuální stav a umožňuje snadné aktualizace včetně evidence nově vysazených nebo dříve nezachycených stromořadí.

Jak ukazují zkušenosti z Německa, krásné historické aleje mohou být výrazným motorem turistického ruchu i v odlehlejších, turisticky méně využívaných regionech. V 90. letech vzniklá zážitková turistická trasa „Německá alejová cesta“ vede 2500 kilometrů z Braniborska až k Bodamskému jezeru. Díky tomu, že se většinou vyhýbá hlavním silnicím, lidé mohou poznávat krajinu na kole i pěšky, což pomáhá ekonomickému rozvoji obcí u této cesty.

Aleje byly, jsou a budou nezastupitelným prvkem české krajiny ve městech i na venkově. Každý z nás si aleje pamatuje z dětství a každý nejspíše ví, kudy nějaká pěkná alej vede. I když se změnila priority českého člověka ve vztahu k využití krajiny, neměla by se měnit tvář typické české krajiny. Aleje jsou zatím jedním ze symbolů historie, které se nepodařilo úplně zničit, stojí určitě za to je chránit a zachovat pro další generace.

Tisková zpráva Arniky

Databáze alejí Olomouckého kraje: aleje.upol.cz

Metodika mapování alejí: arnika.org/mapovani-aleji

Alej roku 2011 je z Moravského krasu

Po napínavém souboji vyhrála internetové hlasování v anketě sdružení Arnika „Alej roku 2011“ [Novodvorská alej u obce Vavřinec](#) v Moravském krasu. O tuto alej se příkladně starají místní občané včetně financování její obnovy a péče o ni. Na druhém místě skončila uherskohradištská alej u řeky Moravy, kterou naopak místní občané musí bránit proti pokácení. Za jejich úsilí jim byla udělena v této soutěžní anketě cena Arniky. Celkem bylo nominováno 53 alejí.

Od začátku září do konce října měli občané možnost nominovat do soutěže své oblíbené aleje. Od 16. října do konce listopadu bylo možné hlasovat na internetových stránkách Arniky o tu nejzajímavější. Do prvního ročníku ankety Alej roku se zapojilo 53 [nominovaných stromořadí](#), mezi kterými vybralo 5288 občanů tu nejzajímavější, Novodvorská alej získala celkem 1788 z nich a díky tomu jí náleží titul Alej roku 2011. „Touto soutěží chce Arnika upozornit na téma alejí v našem běžném životě.“

Samotné výsledky ankety dokonale ilustrují současnou situaci. Na jedné straně existují možnosti, jak se mohou sami místní občané starat formou patronátu o vybranou alej, jako je tomu také u vítězné Novodvorské aleje. Na straně druhé se často setkáváme s jejich nesmyslným kácením bez náhrady a také s bojem místní obyvatel za jejich záchranu, jako je tomu u aleje v Uherském hradišti,“ říká Ing. Jakub Esterka, vedoucí kampaně „Zachraňme stromy“ sdružení Arnika.

Záštitu nad anketou Alej roku 2011 převzali členové petičního výboru petice „Zachraňme stromy“ moderátor a publicista Přemek Podlaha a Marie Hrušková, spisovatelka píšící o památných stromech. Smyslem ankety je podpořit zájem o stromy a obzvláště aleje. „I dnes mají stromořadí celou řadu nezastupitelných funkcí v krajině i v přírodě,“ upozorňuje Jakub Esterka z Arniky a dodává: „Věřím, že i tato soutěž přispěje k tomu, aby aleje získaly zpět své plnoprávné místo v krajině našeho domova i myslí. V době, kdy hrozí jejich další mizení, je to velmi důležité.“

Z tiskové zprávy Arniky vybral Edvard Sequens

Střípky Cally

díl XIII. Přátelé - dokončení

Protože jsem od Arniky dostala odpovědi na otázky do Střípků po vydání prosincového Ďáblíka a byla by škoda, kdyby čas věnovaný Jindrou Petrlíkem na psaní nebyl využit, tak jsem se rozhodla, Vám čtenářům nabídnout k přečtení postřehy z Arniky nyní.

Romana Panská

1. Co máte společného s Callou?

V Calle pracuje či pracovala řada mých kamarádů a známých. Calla také poskytuje laskavě útočiště českobudějovické pobočce Arniky. Troufám si říci, že jsem dokonce zažil zrod Cally na vlastní oči, když jsem se ještě v jejích počátcích zabýval tehdy v Dětech Země kampaní proti Temelínu. Calla uspořádala první a zatím také poslední moji fotografickou výstavu, šlo o fotky ze Stropnice, kterou mne „provlekl“ Dalibor Stráský.

2. V čem je podle vás Calla přínosná?

Myslím, že Calla je důležitým hlídacím psem v jižních Čechách a troufám si říci, že v některých oblastech i na úrovni národní. Bez lidí z Cally by neexistovala tak účinná kontrola procesu přípravy úložišť odpadu z jaderných elektráren. Některým lidem se to určitě zdá jako nepodstatná věc, když je jaderná energetika podávána jako superbezpečná a žijete v zemi, kde ještě nedošlo k žádné závažné havárii. Calla hlídá věc, která bude důležitá pro stovky tisíc dalších generací lidí, kteří budou muset náš radioaktivní šrot hlídat. Tahle práce je neocenitelná. Vážím si Cally i za její ochranu mokřadů na jihu Čech v kraji okolo Stropnice, který

jsem si velmi oblíbil a bylo by škoda nechat jeho kouzlo pominout. Dalo by se určitě pokračovat o mnoha dalších užitečných věcech, kterým se Calla věnuje.

3. Jak by měla Calla vypadat ve svých pětadvaceti?

Vzhledem k tomu, že to je „jen“ za pět let, tak by bylo fajn, kdyby přežila časy pro neziskové organizace nejisté a udržela si svůj zápal. Možná bych jí přál, aby se nemusela trápit s kampaní proti rozšíření Temelína, na druhou stranu pro ni nevidím lepšího a schopnějšího kandidáta.

Jindřich Petrlík, Arnika

Ve Zlivi ví, jak zacházet s odpadem. Je ale co zlepšovat

Zliv má do budoucna potenciál pro zdokonalení odpadového hospodářství i snížení nákladů města zajištěním odděleného sběru nápojových kartonů a textilu nebo zorganizováním sběru železa a elektroodpadu mimo sběrný dvůr. Separace těchto komodit by vedla k odklonu od skládkování směrem k recyklaci a znovuvyužívání surovin. Do budoucna by tak snížila ekologickou zátěž i náklady odpadového systému města, jak ukazuje studie ekologického sdružení Arnika. Průzkum mezi obyvateli navíc potvrzuje zájem Zlivanů o třídění těchto odpadových surovin. „Studie a dotazníkový průzkum realizovaný Arnikou nám ukázal možnosti třídění dalších odpadů ve městě, které vážně zvažujeme,“ sděluje starosta Zlivi Jan Koudelka.

Závěry studie dále upozorňují na možnost zvýšit výtěžnosti tříděného sběru papíru, plastů a skla osvětovou kampaní mezi obyvateli, kterou Arnika pomáhá ve Zlivi zahájit. „Svoji úlohu v odklonu od skládkování odpadu by sehrála další podpora sběru bioodpadu z domácností do nádob, která ovšem nemá mezi obyvateli takovou podporu jako oddělený sběr nápojového kartonu, textilu, železa a elektroodpadu,“ vysvětluje Jitka Straková z Arniky.

Celková produkce odpadů ve Zlivi zhruba odpovídá průměru Jihočeského kraje (334 kg/obyvatel/rok). Produkce směsných a objemných odpadů je za rok nižší asi o 50 kg na obyvatele, než je krajský průměr a to především díky množství separovaného bioodpadu ze zeleně zahrad. Toho Zlivané vytrídili víc než je republikový průměr a pomohli tak snížit náklady na provoz odpadového hospodářství města. Oproti tomu byly výsledky třídění papíru, plastů a skla lehce podprůměrné. Špatná efektivita třídění těchto komodit připravila město o část příjmu od autorizované obalové společnosti EKO-KOM.

„Velký význam má ve Zlivi, ale i v dalších městech a obcích České republiky, prevence vzniku odpadu, která v budoucích letech nabude na významu kvůli zdražení skládkování odpadu a nákladů na svoz odpadu,“ upozorňuje vedoucí projektu Arniky „Odpad nebo surovina?“ Milan Havel. Myslíte si, že máte v obci také rezervy v oblasti odpadového hospodářství? Odkaz <http://arnika.org/pro-mesta-a-obce> napoví, je-li co zlepšit.

Tisková zpráva Arniky

Nejvýhodnější fejeton v akci

Lidé už málo čtou. Občas si ještě někdo přečte noviny nebo časopis, ale stále přibývá lidí, kteří si do postele místo knihy vezmou letáky. Zatímco v minulých režimech se ilegálně tiskly štvavé letáky, dnes se legálně tisknou letáky reklamní. Štvavé jsou ovšem stejně: štve mě od nich čistit věčně přečpanou schránku.

Reklamní letáky postupně nahrazují detektivky, krváky i jinou krásnou literaturu; ostatně jsou často napínavější než detektivka. Tuhle jsem například pátral po tom, jak je možné prodávat televizi jen za 15 Kč. Díky zvětšovacímu sklu, jaké mívají detektivové, jsem v rohu letáku objevil titěrný text, že nedílnou součástí dodávky televizoru je dálkový ovladač v ceně 153 758 902 Kč a čtyřkilový podstavec za sedm kilo.

Jindy je trik v tom, že malá cena napsaná velikým žlutým písmem neudává cenu zboží, ale výši splátky.

„Kupovat na splátky“ znamená, že vlastní krví podepíšete smlouvu se Satanem, kterému pak každý měsíc po dlouhé roky onu velkou žlutou částku splácíte. Pokud jednou vynecháte, přijede vám smečka goril zkonfiskovat majetek a odvést potomky do dětského domova. Pokud vydržíte, stane se mluvící krteček na vysílačku po čtyřiceti letech konečně vašim majetkem.

Největší napětí ovšem nabízejí letáky zásilkových služeb. Tady to letákem nekončí – naopak, napínavé to začne být teprve, když si něco objednáte a pak čekáte, jestli to vůbec přijde, jestli to bude ono a jestli k tomu nedostanete návod v kyrgyzštině. Navíc bude vaše adresa zařazena do databáze bulíků, kteří věří, že existuje hodně zázračná pánev, za kterou má smysl utratit celoživotní úspory. Databázoví bulíci jsou následně obesíláni dalšími báječnými nabídkami, např. na přírodní příkrývky z pravé ropy, k nimž dostanou zdarma štangli salámu z téhož materiálu.

Vyznat se v letácích je tedy svého druhu umění. Znáám lidi, kterým se hon na slevy stal koníčkem a posedlostí. Jde o majitele rozsáhlých sbírek tzv. klubových karet, které pak mastí u pokladen nákupních center. Klubová karta je výhodný kus umělé hmoty, pomocí něhož můžete získat skvělé slevy, například při nákupu 20 krabic vína slevu na norkový kožich, při nákupu kondomů obdržíte Kinder Surprise zdarma apod.

Napadá mě, že bych si mohl za drobnou úplatu nechat od těchhle odborníků poradit, kde je co nejlevnější. Už nikdy bych si pak nekoupil nevýhodný rohlík nebo přemrštěné sádlo. Připojte se ke mně! Společně tím podpoříme tyhle pěšáky hypermarketů a my sami budeme mít za malý měsíční poplatek takový přehled o slevách, o jakém se nám v posteli s letáky ani nesnilo. Mohli bychom dokonce založit i klub milovníků slev! Měli bychom své vlastní klubové karty a koneckonců bychom mohli lidem do schránek házet i své vlastní nejvýhodnější letáky!

Jan Flaška, autor je spotřebitel

Solární liga uzavřela 8. ročník

Již 8. ročník **Solární ligy ČR**, „soutěže“ **obcí a měst ve využívání energie Slunce**, který Liga ekologických alternativ (LEA) coby organizátor ukončila k poslednímu dni starého roku, lze stručně shrnout takto:

Evidovaný instalovaný výkon slunečních elektráren evidovaných v soutěži vrostl o necelých 100 MW_p na dnešních 883 MW_p, jen mírně se zvýšila plocha teplovodních kolektorů - na 24 208 m², vítězové všech kategorií zůstali stejní jako před rokem, opět sice přibýlo přes 200 sídel s přihlášeným solárním systémem a celkem jich tak „hraje“ již 1079, tj. 18 % měst a obcí ČR, avšak celkově poklesl zájem obcí a měst podpořit osvětu oboru soutěžním bodováním využití zelené energetiky v jejich každodenní praxi

i v rozvojových plánech ...

„Vzhledem k faktu, že již druhým rokem trval svévolný STOP stav v připojování nových fotovoltaických instalací a pokračovala politika vlády, která – zpozdile zaslepena novými atomovými i uhelnými vizemi - obnovitelné zdroje energie spíše krok za krokem deptá, než podporuje, rozšířil se celkem logicky, médií často lacině živěný, pesimistický náhled na nejbližší budoucnost zelené energetiky i mezi komunálními politiky,“ komentuje stav Karel Merhaut, místopředseda LEA. „Nebylo divu, naplno se tu opět projevilo české specifikum, kdy s vaničkou rádi nejen vyléváme, ale doslova ubíjíme také dítě, v tomto případě perspektivní fotovoltaiku, která nemůže za pozdní regulaci parametrů podpory, v Německu např. prováděnou průběžně a transparentně.“

Mnozí investoři tak hledali prostor k realizaci zatím na Slovensku, v Bulharsku či Rumunsku a věřili, že elektřina ze Slunce, tekoucí vloni do sítě v nebyvalé míře, se u nás ještě dočká své, byť již menší, šance. Vývoj tomu nasvědčuje. Na podzim pootevřela vrátka pro střešní elektrárny do 30 kW_p Pražská energetika. Evropská komise pohrozila ČR žalobou u Evropského soudního dvora, nepodáme-li uspokojivější odpověď na četné stížnosti investorů, jimž bylo zamítnuto připojení fotovoltaiky kvůli „ohrožení spolehlivosti sítě či pro

nedostatek její kapacity.“ Správce sítě ČEPS nato vyhlásil, že nad již naplněný limit výkonu fotovoltaiky v ČR (1950 MW_p), daný pro letošek Národním akčním plánem pro OZE, povolí letos instalace solárních a větrných zdrojů o objemu 65 MW_p neboť to stabilitu přenosové soustavy - jak už dříve tvrdili experti z OZE – neohrozí ... První nové zdroje se tak opět začaly rodit.

Přes zmrazený rozvoj fotovoltaiky a jisté, avšak nijak dramatické přibrzdění instalací teplovodních (poté co se uzavřela možnost čerpat dotaci z programu Zelená úsporám), stojí za to rekapitulovat konečný stav výsledných žebříčků solární ligy. „Jakkoliv u nás čelní umístění v nich nejsou široce vnímána coby prestižní doklad lokální solární vyspělosti jako v Německu,“ dodává Karel Merhaut. „Inspirativnosti mixů zelené energetiky i zajímavých instalací v řadě míst to ale nijak neubírá.“

V 8. ročníku soutěže získala hned trojí titul Solární mistr ČR, stejně jako v minulém ročníku, obec Hrušovany nad Jevišovkou u Mikulova (v kategorii souhrnné, pro fotovoltaiku i pro obce do 5 tis. obyv.), a to stále díky pěti solárním parkům s výkony od 2 do 3,8 MW_p. Na druhém místě souhrnné kategorie skončil taktéž jihomoravský **Bzenec**, vykazující kromě 3,1 MW_p fotovoltaiky i 16 m² teplovodních kolektorů, na třetím pak (vloni druhý) **Zbrašín** z Ústecka (se slunečními zdroji o 6,4 MW_p). Stejně pořadí pak měla i kategorie sídel do 5 000 obyv. a kategorie pro sídla s fotovoltaikou.

V kategorii termiky i letos zůstala nepředstížena **Rusava** ze Zlínska. Za **Boží Dar** z Karlovarska

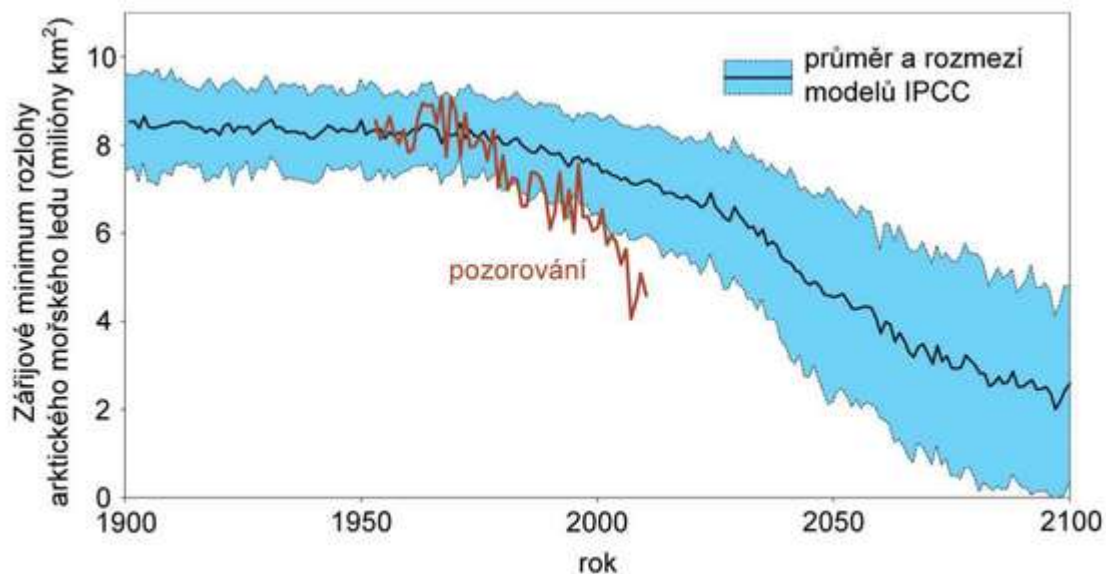
na druhém místě se však na třetí pozici místo jihočeské **Pístitiny** paradoxně prosadil díky bodovému klíči, kdy se plocha či výkon modulů přepočítává na 1 obyvatele, jihočeský **Vlkov** u Českých Budějovic jen s 8 m² kolektorů, avšak s pouze 17 občany (je vsí s vůbec nejmenším počtem obyvatel u nás!).

Solárním mistrem mezi středně velkými městy do 50 tis. obyv. se opět stalo **Veselí nad Moravou**, druhý post patří taktéž jihomoravským **Dubňanům**. Na bronz nově dosáhla ze Zlínského kraje **Bystřice pod Hostýnem** s 90 m² kolektorů a 3,077 MW_p fotovoltaiky.

Na čele kategorie měst s více než 50 tis. obyv. zůstává **Chomutov** se slunečními elektrárnami o téměř 26 MW_p a termiku 200 m². Na stříbrnou příčku doskočilo **Brno** s 343 m² běžných a 36 m² vakuových kolektorů a slunečními elektrárnami o výkonu celkem 29,5 MW_p, z nichž prim co do výkonu drží solarpark na letišti. Moravská metropole tak na třetí místo odsunula **Pízeň**, odkud nebyly hlášeny významnější přírůstky.

Tisková zpráva Ligy ekologických alternativ

GRAF MĚSÍCE

Pozorované a modelované změny rozlohy mořského ledu v Arktidě

Calla ve spolupráci s Hnutím DUHA spustila nový portál o jaderné energetice

www.temelin.cz

Pomocí aktuálních článků i souboru faktických informací chceme zvědavému čtenáři nabídnout reálné informace o stavu atomové energetiky doma i ve světě, vtáhnout do české diskuze evropský kontext zcela odlišného vnímání potřeby pokrývání energetických potřeb i vnést střízlivý pohled na ekonomiku nukleárních elektráren, jadernou bezpečnost či stále nevyřešenou problematiku vysoceraoaktivního odpadu.

Pozvánky na akce

Calla a Rosa

Vás srdečně zvou na besedu z cyklu Zelených čtvrtek

„Jak se žije v Novoguinejském pralese“

s prof. Vojtěchem Novotným (EntÚ AV ČR & PřF JU)

Co dělají čeští vědci na Nové Guineji?

Tropická příroda a její ochrana.

Kolik je na světě druhů?

**Ve čtvrtek 19. 1. 2012 od 18:00 hodin
v galerii Měsíc ve dne, Nová ul. 3, České Budějovice.**

Více informací:

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, Fráni Šrámka 35, České Budějovice
tel.: 384 971 930, calla@calla.cz, <http://www.calla.cz>

Rosa – společnost pro ekologické informace a aktivity, Senovážné nám. 9,
České Budějovice, tel.: 387 432 030, rosa@rosacb.cz, <http://www.rosacb.cz>

Příště: 16. 2. - Carsharing – alternativy individuální dopravy

Calla a Krasec Vás srdečně zvou na odborný seminář

Terestriční živočichové v pískovnách: ochrana a management

Seminář zaměřený na význam pískoven a dalších postindustriálních ploch pro ochranu terestrických skupin živočichů. Součástí semináře budou prezentace týkající se hlavních skupin terestrických živočichů, pro které poskytují pískovny významná náhradní stanoviště v naší krajině (hmyz a další bezobratlí, ptáci), doporučení vhodného managementu jejich společenstev a populací a představení příkladů dobré praxe.

Lektoři: Jan Erhart (ParÚ AV ČR), Ondřej Feit (MěÚ Strakonice), Petr Heneberg (3. LF PŘF UK), Petr Hesoun (MěÚ Jindřichův Hradec & Hamerský potok o. s.), Pavel Marhoul (Daphne ČR), Pavel Pech (PřF UHK), Jiří Řehounek (Calla), Miroslav Šálek (FŽP ČZU), Robert Tropek (EntÚ AV ČR & PřF JU)

Místo konání: České Budějovice, budova Krajského úřadu Jihočeského kraje, B. Němcové 49/3, číslo dveří 325 (zasedací místnost odboru školství, mládeže a tělovýchovy)

Datum: pondělí 30. ledna 2012, 9:30 hodin (předpokládané ukončení cca v 15:30)

Seminář je pro účastníky zdarma, organizátor hradí lektorné, občerstvení a materiály pro účastníky. V budově KÚ je možné zakoupit oběd za 65 Kč, který není hrazen organizátorem.

Hlídané parkoviště u budovy, vjezd z ulice Generála Svobody, zadní trakt budovy úřadu.

Kontakt pro seminář: Jiří Řehounek, RehounekJ@seznam.cz, 605 066 898

Semináře „Globální změna klimatu – fakta a fikce“

[7. února](#) - Krajský úřad Moravskoslezského kraje v Ostravě

[8. února](#) - Krajský úřad Olomouckého kraje

Na začátku února pořádáme další dva regionální semináře o ochraně klimatu. Přijďte na seminář shrnující všechny důležité aspekty problematiky změny klimatu - vědecké poznání, predikce pro území České republiky, českou i mezinárodní politiku, lidské zdraví a praktické návrhy ekologických organizací.

Podrobnosti na výše uvedených stránkách nebo na www.calla.cz. [Najdete tu](#) i přednášky z těch minulých.

Ekologická poradna sdružení Calla

Mimo běžná témata ekologické poradny u nás můžete hledat pomoc v oblastech, na které se specializujeme:

Ochrana přírody a krajiny - odborná pomoc v oblasti biologie a ochrany přírody, chráněná území a péče o ně, územní a druhová ochrana přírody (se zaměřením na entomologii a botaniku), ekopedagogické využití chráněných území. *Za tuto oblast poradenství je zodpovědný Jiří Řehounek, volejte ho na telefon 384 971 934 nebo pište na e-mail: rehounekj@seznam.cz.*

Obnova těžbou narušených území - přirozená obnova těžbou narušených území (především ve štěrkopískovnách), poradenství při tvorbě rekultivačních plánů využívajících přirozenou obnovu, využití těžbou narušených území v druhové ochraně a ekologické výchově a ekologie obnovy (restoration ecology). *V této oblasti Vám poradí Jiří Řehounek, kterého najdete na telefonu: 384 971 934, ale spíše na e-mailu: rehounekj@seznam.cz.*

Trvale udržitelná energetika - poradenství občanům, obcím i občanským sdružením v oboru obnovitelných zdrojů energie, jejich možnostech, dostupnosti, podporách pro realizaci, legislativě apod. Právní a všestranná informační pomoc obcím, u nichž by mohlo být vybudováno konečné úložiště vysoce radioaktivních odpadů, archiv informací k jaderné energetice. *Pro odpovědi z oblasti energetiky se obraťte na Edvarda Sequense na telefon: 384 971 932, e-mail: edvard.sequens@calla.cz.*

Poradenské hodiny pro veřejnost v kanceláři sdružení - Fráni Šrámka 35, České Budějovice:

Pondělí: 10:00 - 14:00 (především energetika)

Čtvrtek: 12:30 - 16:30 (především ochrana přírody a krajiny a ekologická obnova po těžbě)

Osobní návštěva mimo poradenské hodiny je možná po předchozí domluvě. Využijte poradenství pomocí e-mailu: calla@calla.cz. Písemné spojení: Calla, Fráni Šrámka 35, 370 01 České Budějovice.

Líbil se Vám Ďáblík? Pomozte nám s jeho šířením!

Pošlete ho svým přátelům s nabídkou na pravidelný odběr do e-mailové schránky.

Můžete nám také přispět na vydávání.

Použijte číslo účtu 3202800544 / 0600 a variabilní symbol: 111.

Děkujeme!

Zpravodaj Ďáblík pro své členy a přátele vydává:

Calla - Sdružení pro záchranu prostředí

Naše adresa: Fráni Šrámka 35, 370 01 České Budějovice

Telefony: 384 971 930, 387 311 381

Fax: 384 971 939

E-mail: calla@calla.cz

Internet: <http://www.calla.cz>

Naše konto: 3202800544 / 0600 GE Money Bank, pob. České Budějovice

IČO: 62536761

Uzávěrka dalšího čísla je do konce ledna 2012. Články posílejte na edvard.sequens@calla.cz. Databázi odběratelů spravuje Romana Panská. Všechna starší čísla občasníku Ďáblík najdete na webových stránkách sdružení Calla.

►► Nechcete-li dostávat tento zpravodaj, napište nám a my Vás okamžitě vyřadíme z adresáře. ◀◀

►► Chcete-li se přihlásit k jeho pravidelnému odběru, pište na calla@calla.cz. ◀◀